

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	K 28—	za Nemčijo:	celo leto naprej	K 33—
pol leta	14—		za Ameriko in vse druge dežele:	celo leto naprej	K 38—
četr leta	7—				
na mesec	2-50				

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnštvo (spodaj, dvorišče levo), Knalova ulica št. 5, telefon št. 85.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 4. januarja. (Kor. ur.)
Uradno se poroča:

VZHODNO BOJIŠČE.

Dobrudža je, izvzemši mali jezik proti Galacu, očiščena sovražnika.

V romunski ravnini razen brez uspešnega tipanja ruske konjenice nobenega posebnega dogodka. Zapadno od Odobescija smo prekoračili Milcov, pri Soveji in ob cesti Oitoz smo zajurili sovražne pozicije. Zapadno od Valeputne so se poslastili Risi nekega našega Jarka. Sicer na severovzhodu ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Neizprenemljeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berlina, 4. januarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

V dežju in megli malo bojnega delovanja.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna skupina gener. feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Severozapadno od Dvinska so vdride stotnje oldenburškega rezervnega pešpolka št. 259 preko tankega ledar iztrgale Rusom neki otok. Nad 40 vjetri in več strojnih pušk so pripeljali nazaj.

Armadna fronta general-obersta nadvoj. Jožeta.

V Gozdnatih Karpatih se je posrečilo ruskim oddelkom, da so se vstavili v prednji poziciji severno od Mesticanecija. Nemške in avstro-ogrške čete so vzele severno od ceste Oitoz in na obeh straneh Soveje (v dolini Sušice) več višin v naskoku ter jih drže proti močnim napadom sovražnika.

Armadna fronta general-feldmaršala von Mackensen-a.

Od Odobescija navzgor (severozapadno od Focsanija) smo zmogli odsek Milcovo. Zapadno od izliva Buzaua je poskusila močna ruska konjenica prodreti. Zavrnili smo jo. Bok ob boku so nemški in bolgarski polki zajurili žilavo branjena kraja Macin in Jiljo. Do sedaj smo našeli kakih 1000 vietnikov in 10 strojnih pušk. Dobrudža je na ta način očiščena sovražnika, izvzemši ozek jezik proti Galacu, kjer se drže še ruske poslednje čete.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorf.

Nemško večerno poročilo.

Berlina, 4. januarja. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča 4. januarja zvrčer:

Na vzhodnem in zapadnem obonih posebnih bojnih členov.

V Romuniji so oživeljobj Seretuboji.

Bitka pred Seretom.

Dobrudža je sedaj popolnoma očiščena sovražnika. Le v ozkem kotu proti Galacu se nahajajo še nekatere ruske zadnje čete, ki se polagoma spravljajo na levem breg Donave. Mostiče Macin, ki se nahaja v rokah bolgarskih in nemških čet so Rusi pred padcem očividno desarmirali. Posrečilo se jim je spraviti topove in del vojnega materiala v Brailo. To seveda ne more zmanjšati uspeha, ki ga so izvojvale zavezniške čete z osvojitvijo Macina.

Napad na Focșani napreduje. Naše čete so se približale kraju Odonosti ter so prekoračile odsek ob gorjenju Milcova. V splošnem pa je potekla sreda v romunski ravnini precej mirno. Tu pa tam se je zagnala ruska konjenica proti črtam zavezniških čet, kar bi značilo, da prehaja sovražnik v aktivnejšo obrambo. Včeraj v četrtek so boji za pozicije pred Seretom zopet oživelji. Tačno poroča nemško večerno izvestje.

Zivahnješki dogodki so se odigravali na vzhodni sedmograško - romunski fronti. Tam so naše čete severno od ceste, ki vodi v dolini reke Oitoz in na obeh straneh doline Sušice zajurili več sovražnikovih višinskih pozicij. v Gozdnatih Karpatih pa se je Rusom posrečilo se vstaviti v neki naši sprednji poziciji severno od Mesticanestija.

Prestolni govor romunskega kralja.

Iz Stockholma izve »Berliner Tageblatt«: Dne 24. decembra je bil v narodnem gledališču v Jassiju otvoren romunski parlament v načrtnosti kralja, kraljice in kraljevca. Kralj Ferdinand je prebral prestolni govor, ki se je pričel takole:

Vojna, ki je požrla toliko krvi, je pokazala, da ne more veljati Avstro-Ogrska pod sedanjimi pogoji kot vrata za evropsko ravnotežje. Zato in v obrambo našega plemena in naše narodnosti ter v interesu bočnega zeljenja je bila Romunija prisiljena prvezati svojo usodo na entento, katere zmaga naj da vsem narodnostim svobodo. Zato je napovedala Romunija Avstro-Ogrski vojni, nakar so se izjavile Nemčija, Bolgarska in Turčija za solidarične z njim ter so dale svojim armadam ko-

rakati proti nam. Naša armada se je borila pod težkimi okolnostmi hrabro ter je odgovarjala slavnim preteklosti naših prednikov. Zato gledamo z zaupanjem v bodočnost. Vojska je zahtevala do sedaj velike žrtve, ki jih prenašamo s hrabrostjo. Ne glede na naš težavni položaj in na veliko trpljenje, se bomo borili naprej, z upočasnjitvijo v končno zmago.

Nato je naglašal kralj, da je treba opustiti vse strankarstvo, da se rokaže svetu harmoniji, ki vlada na Romunskem. Oblikoval je daleko-sežne agrarne reforme in politične državljanke pravice ter svetoval, da naj parlament pred vsem sprejme vojne kredite.

Odmor na francoskem bojišču.

Uradna francoska poročila nam pojasnjujejo zakaj je nastopila na severofrancoskem bojišču pavza. Tamožnji poveljnik general Foch je bil odstavljen in general Castelnau imenovan za njegovega naslednika. O Castelnauju je znano, da je bil, odkar je prenehal biti namestnik vrhovnega poveljnika, na disposicijo generalnemu štabu. Njegovo imenovanje je smatrali za presenečenje, ker je v poslanski zbornici in v senatu opozicija nastopala zlasti močno proti njemu. O morebitnih drugih uporabi generala Focha ne izvemo ničesar.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

3. januarja popoldne. Precej živahnih artilerijskih boji severno in južno od Somme, v okolici Rouvra ter pri Verdunu in pri Bezouvauxu. V Champagni so bile naše patrule zelo delavne ter so pripeljale vjetnike nezaj. ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

2. januarja. Majhen sovražni izvidni oddelek je dosnel vzhodno od Vernelesa v naši črti, pognali pa smo ga nazaj ter je izgubil polovico svojih mož. Krit od močnega obstrelevanja, je poskusil drug sovražni oddelek približati se našim črtam severno od Ypres, kar se je pa s težkimi izgubami ponesrečilo. Močno artilerijsko delovanje med Ancro in Sommo ter južno in vzhodno od Ypres. Odgovarjali smo uspešno ter obstreljevali tudi okolico Neuve Chammel in Armentièresa.

LISTEK.

Carig ad.

(Dalje.)

V tem času je nastala nova vojna med Turčijo in med Rusijo. Turčija je pohitela na pomoč Poljski, upajoč, da razširi svojo posest in vedoč, da Avstrija to pot ne pojde z Rusijo. Pomagalo pa ni to Turčiji nič in tudi razmerje med Avstrijo in Rusijo se je tako zboljšalo, da sta ti dve državi sklenili leta 1746. dogovor, s katerim sta si obljubili medsebojno podporo za slučaj napada od strani Turčije ali Prusije. Po smrti carice Elizabete je prišel na presol car Peter III., ki je bil silno vnet za pruskega kralja Friderika in je že njim sklenil alianco, a Peter III. je kmalu umrl in njegova vdova, carica Katarina II. je krenila na drugo pot. Aliance z Avstrijo sicer ni obnovila, a zvezo s Prusijo je pretrgala in umaknila svojo, pruskemu kralju na pomoč poslano armado.

Rusija je šla vnovič na boj proti Turčiji in sicer sama. Ruske armade so dosegle znatne uspehe; zavezale so Moldavijo, dosegle zmage na Krimu in ob spodnji Donavi, dne 5. ju-

lij 1770. pa je bilo uničeno turško brodovje pri Česmi. Ti uspehi so vznenirjali avstrijsko politiko. Knez Kaunitz je premagal svoje nasprotnike do Prusije in je kralja Friderika II. povabil na skupen boj proti Rusiji. Ker tega ni dosegel, je izvršil bistveno premembo v avstrijski politiki; postavil se je na stališče, da je za Avstrijo bolje, če je Turčija gospodar Carigrada, kakor da bi bila Rusija in sklenil je z dvestoletnim sovražnikom tajno pogodbo. S to pogodbo je Avstrija obljubila denarno in oboroženo podporo, da pridobi Turčijo zopet ozemlja, ki jih je bila Rusija vzela. Turčija pa je za to obljubila Avstriji malo Valahijo.

Ta pogodba ni dobila nikdar veljave. Bila je izdana proti Rusiji in je carica Katarina II. toliko bolj vznemirila, ker je bil knez Kaunitz sporočil v Petrograd, da Avstrija ne more privoliti v navidezno samostojnost Moldavije in Valahije pod ruskim pokroviteljstvom, ker bi bila s tem že itak velikanska Rusija svoji avstrijski sosedinji preveč nevarna. Tudi Prusija ni bila prijazna ruskim aspiracijam. Končno so se vse te države zedinile na — razdelitev Poljske. Rusija je s tem toliko pridobilna, da je na priznanje Avstrije in Prusije v zvezo s Prusijo je pretrgala in umaknila svojo, pruskemu kralju na pomoč poslano armado.

Rusija je šla vnovič na boj proti Turčiji in sicer sama. Ruske armade so dosegle znatne uspehe; zavezale so Moldavijo, dosegle zmage na Krimu in ob spodnji Donavi, dne 5. ju-

lij 1770. pa je bilo uničeno turško brodovje pri Česmi. Ti uspehi so vznenirjali avstrijsko politiko. Knez Kaunitz je premagal svoje nasprotnike do Prusije in je kralja Friderika II. povabil na skupen boj proti Rusiji. Ker tega ni dosegel, je izvršil bistveno premembo v avstrijski politiki; postavil se je na stališče, da je za Avstrijo bolje, če je Turčija gospodar Carigrada, kakor da bi bila Rusija in sklenil je z dvestoletnim sovražnikom tajno pogodbo. S to pogodbo je Avstrija obljubila denarno in oboroženo podporo, da pridobi Turčijo zopet ozemlja, ki jih je bila Rusija vzela. Turčija pa je za to obljubila Avstriji malo Valahijo.

Ta pogodba ni dobila nikdar veljave. Bila je izdana proti Rusiji in je carica Katarina II. toliko bolj vznemirila, ker je bil knez Kaunitz sporočil v Petrograd, da Avstrija ne more privoliti v navidezno samostojnost Moldavije in Valahije pod ruskim pokroviteljstvom, ker bi bila s tem že itak velikanska Rusija svoji avstrijski sosedinji preveč nevarna. Tudi Prusija ni bila prijazna ruskim aspiracijam. Končno so se vse te države zedinile na — razdelitev Poljske. Rusija je s tem toliko pridobilna, da je na priznanje Avstrije in Prusije v zvezo s Prusijo je pretrgala in umaknila svojo, pruskemu kralju na pomoč poslano armado.

Brambna dolžnost na Irsku.

Iz Rotterdamu prihajajo baje iz dobro informiranih londonskih krogov vesti, da se bo tudi na Irskem v najkrajšem času uvelia brambna dolžnost. Vojni krogi namreč v tem oziru močno pritisajo vlado, zlasti ker rekrutacija prostovoljev na Irskem nima prav nobenega uspeha več. Vojnične oblasti upajo, da bodo z uvedbo brambne dolžnosti na Irskem pritegnili najmanj 50.000 Ircev v vojaško službo.

Novi davki na Francoskem.

Preko Bazla poročajo iz Pariza, da ima francoska vlada namen uvesti nove davke, da dobi na ta način sredstva za nadaljevanje vojne. Finančni minister Ribot je to v senatu naznanih naglašajoč sedanje težkoče, ki nalagajo vsakemu na državljan dolžnost posebej z ozirom na zahteve centralnih držav, sponča na sedanjem »vojem zemljevidu«. To pa ne velja za splošna načela, ki jih želi ententa uveljaviti po vojni, in o teh se da že zdaj razpravljati. Poglavitno o zvezi narodov za otvoritev mirovne prihodnosti. Na tej podlagi se lahko takoj začne delo.

Mirovno vprašanje.

Odgovor entente Ameriki.

Neutralni krogi so mnenja, da bo ententa v svojem odgovoru na Wilsonovo noto v bistvu povedala isto, kar je povedala v odgovoru centralnim državam. Seveda bo besedilo bolj prijazno in najbrže tudi bolj obširno. Nikakor pa ni domnevati, da bi ententa v svoji noti formulirala mirovne pogoje.

Se ena odprtja pot.

Londonska »Westminister Gazette« zastopa glede mirovnih pogačanj mnenje, da je odprta še ena pot, namreč s posredovanjem Amerike in neutralcev. Postopek entente kaže, da ima gotove najmanjše mirovne cilje posebno z ozirom na zahteve centralnih držav, sponča na sedanjem »vojem zemljevidu«. To pa ne velja za splošna načela, ki jih želi ententa uveljaviti po vojni, in o teh se da že zdaj razpravljati. Poglavitno o zvezi narodov za otvoritev mirovne prihodnosti. Na tej podlagi se lahko takoj začne delo.

Nizozemska in skorajni mir.

Ciril, 3. januarja. Italijansko časopisje se bavi nadalje z odgovorom entente na mirovno ponudbo. V glavnem izvaja italijansko časopisje, da so nadaljnje razprave za sedaj izključene. Nekateri listi menijo, da vendar še niso razbiti zadnji mostovi. »Popolo d' Italia« pravi, da odgovor je premašil krepak. »Giornale d' Italia« govori o vdušljivih plinih, raztresenih po odgovoru. »Corriere d' Italia« pa sodi, da bi mogla Nemčija odgovoriti prav lahko na oni del note, ki se tiče Belgije, ako res nima nikakih aneksijskih želja. Nemčija more tozadne pogoje četverovzvezne brez drugega sprejetja. Tako bi ostala vrata za nadaljevanje mirovnega pogovora še odprtih in le želeti bi bilo, da bi se dosegel skorajni mir.

Kodani, 3. januarja. »Politiken« javlja iz Londona: Nizozemska odklanja mirovno akcijo. Nizozemske oddelke lige neutralnih držav je sprejel ententi prijazno resolucijo, ki pravi, da centralne države nečejo povedati svojih mirovnih pogojev, dočim jih je ententa že označila.

II. in jo je v juniju 1780

Razne vojne vesti.

Bolgarski car v nemškem glavnem stanu.

Berolin, 3. januarja. (Kor. urad.) Car Bolgarov je obiskal 3. januarja za malo časa nemški glavni stan. Cesar je imel večuren razgovor s kraljem, ki se je nato odpeljal naprej.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 4. januarja. (Kor. urad.) Narodno sobranje se je odgodilo do 12. februarja.

Dobrovotski ruski justični minister.

Petrograd, 2. januarja. (Kor. ur.) Senator Dobrovolski je bil namesto odstopivšega justičnega ministra Makarova pooblaščen z vodstvom justičnega ministrstva.

Tittoni v Rimu.

Bern, 3. januarja. (Kor. ur.) Italijanski poslanik v Parizju Tittoni je dospel v Rim in imel tekom dneva dolg pogovor z ministrskim predsednikom Boselliem in zunanjim ministrom Soninom.

Dve zbitni italijanski letali.

Dunaj, 3. januarja. (Kor. urad.) Iz vojnopreročevalskega stana: Naše armadno poročilo z dne 29. decembra naznana, da je 28. decembra eden naših bojnih letalcev sestreljil na tla neko sovražno letalo. Temu poročilu oporeka Agenzia Stefanić in trdi, da 28. decembra v Vipavski dolini avstro-ogrski letalci niso zibili njakoga italijanskega letala. Nasproti temu se konstatira, da 28. decembra ni bilo zbito samo eno, ampak dve letali, drugo tipa »Voisin«, od pilota stotnika Adolfa Hejrovskega in rezervnega poročnika Jozipa Purerja. To drugo letalo leži med obema črtama pri Sv. Marku vzhodno Gorice.

Varstvo Avstrije v neokupiranih delih Romunije.

Dunaj, 4. januarja. (Kor. ur.) Politična korespondenza poroča: Kakor izvemo, je prevzela Švica varstvo avstro-ogrskih državljanov v neokupiranem delu Romunije.

VERITE.

Pariz, 4. januarja. (Kor. urad.) Mornariško ministrstvo razglaša: Nemško brezično poročilo z današnjega dneva sporoča, da je bila francoska linijska ladja »Verité« v bližini Malte torpedirana od nemškega podmorskega čolna, da je bila teško poškodovana in da leži v prisanišču. Ta vest ni resnična. »Verité«, ki pripada brodovom, poslanemu na Grško, se nahaja sedaj v enem naših oportišč. Zgodilo se ji ni niti najmanjše. Odkar je bil »Gaucho« 27. decembra 1916 ob 9. zjutraj torpediran, ni bila torpedirana nobena grška ali zavezniška vojna ladja v Sredozemskem morju.

Ententna nota za Grško nesprejemljiva.

Pariz, 4. januarjaria. (Kor. urad.) »Jurnal« poročajo iz Aten: Kralj je sprejel bivše ministarske predsednike in voditelje strank. Vsisi bili mnenja, da note entente ni mogoče sprejeti.

Najvažnejši dogodki z italijanskega bojišča 1916. leta.

Dne 26. januarja so naše čete z nenadnim uspehom zavojevale Oslavje. Dne 11. marca je pričela na primorski fronti velika italijanska ofenziva, ki je trajala do 17. marca. Ofenziva je ostala brez uspeha. Zadnje dni meseca marca so bili zopet večji boji pri Gorici, na doberdobske planote in v tolminskem odseku. 18. aprila se je izvršilo zavzetje Col di Lane na Tirolskem s strani Italijanov. Dne 15. maja je pričela naša ofenziva na Tirolskem, dne 30. maja so naše čete zavzele Asiago in Arsiero. Dne 9. junija se je vstavila naša ofenziva na Tirolskem. 25. junija se sledilo skrčenje naše fronte na tirolsko - italijanskem bojišču. Od 28. junija do 4. julija so se vršili večji boji pred Gorico in na doberdobske planote. Ves mesec julij z majhnimi presledki hudi boji na tirolski fronti. 4. avgusta je pričela ogromna italijanska ofenziva na soški fronti. 8. avgusta so se naši umaknili na levibreg Soče. Isti dan popoldne so prvi italijanski oddelki prikorakali v Gorico. 9. avgusta je sledil umik naših čet na doberdobske planote in vzhodno Gorico. Boji na naši novi fronti so se nadaljevali do 18. avgusta. Ta dan je sledila italijanska vojna napoved Nemčiji. Dne 14. septembra je pričela nova italijanska ofenziva na kraški fronti. Trajala je samo tri dni. Dne 9. oktobra je pričela po osemnovečni artiljerijski pripravi osma italijanska ofenziva, ki je daly-

jala posebno po Krasu. 11. oktobra so Italijani zavzeli Opatjeselo, 13. oktobra je bil konec osme ofenzive. 1. novembra je pričela deveta italijanska ofenziva, v glavnem na Krasu. Italijani so vzeli Lokvico. Ta ofenziva je končala 5. novembra. Od takrat dalje do konca leta večji in manjši artiljerijski boji, mali spopadi in praske med patruljami.

Razne politične vesti.

= Skupen nastop slovenskih in hrvaških poslancev? Včerajšnji »Slovenec« javlja: »Veseli nas, da moremo poročati danes, ko stope austrijski narodi pred zopetnim vstopom v parlamentarno življenje, da ni le skupen nastop vseh slovenskih poslancev zagotovljen, ampak da so tudi vsi avstrijski Hrvatje obljubili vstopiti v skupni klub avstrijskih Jugoslovjanov. Iz tega poročila bi sledilo, da so priglasili svoj vstop v skupni jugoslovanski klub poleg članov dosedanja slovensko - hrvaškega (Susterščevega) kluba še slediči poslanci: dr. Rybař in dr. Ravnhar (dr. Gregorin se nahaja v inozemstvu) ter dalmatinski poslanci Bianchini, dr. Ivčević, dr. Čingrija, dr. Tresić - Pavičić, dr. Smidkla. Ker poroča »Slovenec«, da so obljubili le Hrvati, je smatati, da srbska dalmatinska poslanca dr. Baljak in dr. Vuković nista obljubila ozir, nista bila povabljena v skupni jugoslovanski klub.

= O odstopu vojnega ministra Kroatina. Inozemski listi so prinesli vest, da namerava vojni minister generaloberst baron Kroatin odstopiti. Vse te vesti so izmišljene.

Citatelji pa naših notic niso brali. Sedaj je »Tagespošta« nekatere naše vesti v zgorej navedenem članku immunizirala — upajmo vsaj, akoravno se zavedamo, da quod licet Jovi...

= O političnem položaju kroži v alpskih provincialnih listih karakterističen članek. Naj citiramo par vrst iz »Deutsche Wacht« 3. I. Tam je rečeno, da ni čuda, če so odločili Čehi po izgubi svojih voditeljev Kraňa in Marsaryka za novo orientacijo ali pravilnejše »okcidentacijo« svoje politike. »Isto igro vidimo tudi na jugu, kjer so ljudje... ki izrabljajo slavne čine slovenskih vojakov. Zato moramo z vsem pouderkom oposoriti »neandri« Nationalverbund na one zahteve velikonočnega programa, ki se manjšajo na pozicijo Nemščev med Dravo in Adrijo. Glede teh zahtev so si Nemci na Spodnjem Stajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem popolnoma edini in Nationalverbund jih bo moral brezpostrogo vpoštovati.« Itd.

= Usoda dr. Kohnove zapuščine. Porodčni smo že, da je finančna uprava razveljavila legat nekdanjega olomuškega nadškofa drja. Kohn, ki je zapustil nad 1 milijon za bodočo češko univerzo na Moravskem. Kako pojasnjuje sedaj poslanec Hruban v »Našincu«, je legat zavrnila graščka finančna prokuratura, v katere okrožju je dr. Kohn umrl (v Ehrenhausenu). Graščka finančna prokuratura je to storila na podlagi posobljila naučnega ministra, ki je izjavilo, da je ustanovitev češke univerze na Moravskem popolnoma negotovata stvar; ustanova, kakor jo je zamenil dr. Kohn, je pogojna, pogoj je ustanovitev univerze, ker pa je popolnoma negotovato, če in kadar bo univerza ustanovljena, obsegata Khonova ustanova pravno nekaj nemognega in torej ne more biti odobrena. Izvršitelj dr. Kohnovega testamonta je vložil proti tej odločbi pritožbo na upravno sodišče in češki poslanci se hočejo zavzeti, da država uprava svoje stališče revidira. V slučaju, da obvelja odločba finančne prokurature, bo pripadlo dr. Kotomu, v kulturne narodne svrhe določeno imetje, deloma cerkvi, deloma državi, deloma pa njegovim zakonititim dedičem. Četa zadava je principijalnega posameža. Ako je prepričljeno prostemu predarku državne uprave, odobriti oziroma priznati razne, v kulturne svrhe določene testamentarne ustanove, potem je neoda takih ustanov vedno jako negotova in testator, ki je namenil govorovo sveto za kulturne namene, ni nikdar varen, ali se bo negova plemenita zadnja volja vresničila ali ne. To je zlasti za male narode, kakor je n. pr. češki, kjer so razne važne kulturne institucije zgrajene na temelju ustanov plemenitih narodnjakov, velepotomembno. In bo gotovo povod k največji opreznosti pri ustanovljivanju raznih kulturnih legatov.

= Jugoslovanska propaganda proti Italiji. »Frankfurter Ztg.« javlja: V Londonu izhajača »Indépendance Belge« poroča o novih sporih med Jugoslovani in Italijani. Onorato Mereu je napisal članek, v katerem očita jugoslovanski propagandi v ententhalih državah, da nena sredstva niso povsem čista. »Jugoslovani niso narodno jedini, kajti Srbi in Črniogorci so bili vedno protiavstrijski. Hrvati in Slovenci pa so bili od nekdaj orodje habsburške politike. V tem leže elementi nepristanega bratstva medsebojnega boja. Hrvati, Slovenci in Slovaki (!) so pa tudi od nekdaj inficirali velikosrbsko idejo s strašnim protitalijanskim duhom. Čim ožje veže torek Srbija svojo stvar z njimi, tembolj sili Italijo, da omesti svoje koncesije, ki jih je pravljivana dati. Mereu navaja govor srbskega poslanika v Rimu Ristića, ki je dejal, da Srbiji ne gre za 500 km² več ali manj in da ji ni do tega, bo li italijanska meja potekala okrog Trsta ali pa pri Zadru, Splitu ali Draču. Nato citira pismo člena jugoslovanskega komiteja Hinkovića, ki vprašuje, ali se namerava res izrezati iz živega jugoslovanskega telesa kos mesa. Mereu odgovara, da Italija ni zato pričela vojne in tudi ni šla zato v Makedonijo, da pomaga Srbam ustanoviti Veliko Srbijo, ki bo po vojni sovražnica Italije. Prava Italija segalo od izliva Soče do Kotorja. Na ta izvajanja odgovarja Hinković s posebnim člankom, v katerem ponazarja, da ga je poslanik Ristić pooblastil, da dementira Mereuove navedbe o njegovem govoru. Mereu je očital Jugoslovjanom, da se na Krasu borilo proti Italijanom. Hinković odgovarja, da Slovenci Hrvati in Srbi le branijo svojo rodno grudo pred osvajalcji ter podarja čudno in zanimivo dejstvo, da so Rusi iz jugoslovanskih vojnih vjetnikov sestavili »srbske divizije«, ki so se v Dobrudži doslovno žrtvovale za ententino skupno stvar. Kot dokaz, da Srbi in ž njimi zvezani su-

goslovanski odbori nikakor ne opuščajo velikosrbske ideje, navaja Hinković govor srbskega prestolonskega Aleksandra v Londonu oddiščim angloškim osebam, katerim je dejal: Naš idejal je ujedinjenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v eni državi, kajti tri plemena pripadajo enemu in istemu narodu, imajo isti jezik in iste cilje in le neugodna usošča jih je razdrobljen. To naziranje je potrdil tudi ministrski predsednik Pašić v brzovjavi, katero je postal jugoslovanskemu kongresu v Pittsburghu, v kateri pravi: Srbija ne bo nikdar zatajila svojih bratov in brahov, jih bo do zadnje kaplike krvi. Kaj to pomeni v praksi, je razodel angloški učenjak sir George Evans v predavanju v angleškem geografskem društvu 10. januarja 1916, kjer je poučarjal, da mora Srbiji pripasti vse ozemlje od izliva Soče do Kotorja. Italijansko ponudbo koridorja k Jadranskemu morju je odbil Evans kot smesno ter je zahteval, da mora ententa dati Srbiji poleg Dalmacije tudi vse hrvatske in slovenske dežele. »Frankfurter Ztg.« smatra, da so ti spori in prepriki dokaz, kako težko se bo pri mirovnih pogajanjih sporazumela enteta med seboj. Nam se zdi, da j. takega sporazumljenja ne bo treba, ker ji bo manjšak — objekt sporov in prepir.

Peto vojno posojoilo.

= V. vojno posojoilo. Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani kot oficijnelni subskripcionski mestu in članu konsorcija za izpeljavo državnih kreditnih operacij je do 4. t. m. podpisano 608 strank skupno 12.069.900 kron V. vojnega posojoila; od tega odpade 6.860.000 K na državnozakladne liste in 5.209.900 K na amortizacijsko državno posojoilo. Med drugimi so nadalje subskribirali: Župni urad Marčiče 17.000 K; dr. Josip Marinko Še 100 K; Ferdinand Lengen 10.000 K; Anton Kobal 24.000 K; Simon Jerončič 24.000 K; Franc Ambrožič 24.000 kron; Marija Kobal 5000 K; Frančiška Kobal 5000 K; Josip Premerl 4000 K; Ivana Ambrožič 4000 kron; Ivan Jenko 2000 K; Ivan Slemenšek 2000 K; Margareta Grošelj 1000 K; Anton Bandelj 2000 K; Ivan Seražin 2600 K; Franc Tavčar 2000 K; Josip Strancar 1000 K; Amalija Cebron 2000 K; Jakob Besednjak 1000 kron; Ivan Mravlja 1000 K; Martin Oman 1000 K; Ferdinand Erker 2000 kron; občina Št. Jurij pri Grosupljem 1000 kron; Pavel Horvat 2000 K; Ana Suštaršič 1000 K; Frančiška Svoljšak 1000 K; Marija Zaletel 1000 K; Ivan Mihelj 100 K; Jožef Furlan 700 K; Ivan Oman 1200 K; Vnanja uršulinska šola 200 K; Ivana Ramoš 100 K; Terezija Remiaš 50 K; Franc Vamplin 100 K; Stefan Terškan 1000 kron; Marija Besednjak 1000 K; župni urad Šmihel pri Novem mestu 300 K. — Podpisovanje V. vojnega posojoila se zaključi dne 10. januarja t. l. Dotlej sprejema še nadaljnje prijave Kranjska deželna bančka v Ljubljani, Deželni dvorec.

Elizabetina otroška bolnica.

V našem velikem ali tudi težkem času, v katerem živimo vsi pod silo ogromnih vojnih dogodkov, ni ravno prav na mestu, vabiti člane društva za vzdrževanje Elizabetine otroške bolnice na občni zbor. To tako manj, ker mnogo naših gospodje deluje na plemenit način v požrtvovani službi oskrbovanja naših hrbrih ranjenih in bolnih vojakov in se ne morejo odstranjevati od njih.

Upravni odbor ima čast v naštem poročati o delovanju tega dobrodelnega zavoda v zadnjih letih: Še nikdar se ni ravno prebivalstvo obračalo tako številno na otroško bolnico kakor zadnji dve leti. Leta 1915. je bilo 642, leta 1916. pa 640 večinoma jako težko bolnih otrok brezplačno v zdravniškem oskrbovanju in prehranjevanju. Ta izredno velik obisk te bolnice stavi velike zahteve na zdravnike in izredno naporno požrtvovano delovanje na usmiljene sestre pri oskrbovanju številnih bohnih otrok. Obisk pa je napravil tudi upravi kajti Cadorna poroča, da so avstrijske baterije ravnajo o polnoči dne 31. decembra na 1. januar metale granate v mesto. Drugače je bilo lepo svetlo v Gorici ob električni luči, letos so pošljale luč granate s trnovske planote v mesto, in sicer so svetile pogostoma, kakor navaja Cadorna v svojem komuniketu. To je moral biti beganje po mestu in italijanski oficirji, ki se brezvonomo radi pozabavajo na tak večer, so se morali poskrbiti v podzemna bivališča.

Gorški slovenski odvetniki. V kranjski odvetniški zbornici so vpisani trije odvetniki iz Gorice: dr. Dragotin Treo in dr. Frančišek Pavletič v Ljubljani ter dr. Peter Medvešček v Radecah. V Ljubljani se nahaja tudi dr. Alojzij Franko. Dr. Henrik Tuma je v Trstu in tam je menda tudi dr. Josip Stančič. Interniran je dr. Ivan Sket. V vojaški službi sta kot nadporočnika dr. Dinko Puc in dr. Karel Podgornik. Tolminski odvetnik dr. Rudolf Gruntar se nahaja

Med bolnimi otroki, ki so bili to leto v oskrbovanju, jih je bilo že 254 iz družin rezervistov in črnovečnikov, ki so odšli k vojakom, in 79 iz ubogih begunskih družin iz Primorja. Mnogo teh slednjih je bilo popoloma izstradan, polnih uši, v tako slabih oblekah in slabem perili in vsled stradanju so bili tako propadli, da jih je bilo treba po ozdravljenju še nekaj časa negovati, da so mogli zapustiti bolnico v okrepanem in odporu zmožnejšem stanju. Vsem tem otrokom je bilo treba poprej skor vsemi dati boljše obleke in perila. Sedaj je v otroški bolnici v oskrbi 10 begunskih otrok. Skoro vsak teh občalovanja vrednih otrok je preživel že obilno žalostno trpljenje in mnogi nimajo tako kmalu pričakovati solnčnejših dni.

Samo nekatere slučaje, kakor je vsak dan v otroški bolnici, najtukaj omenimo: Neka begunka, katere mož stoji na soški fronti kot črnovojnik, ki je moralna nenačoma zapustiti svoje malo domovje, katero so Italijani obstreljevali, in kateri je bil umrl en otrok na difteriji, je privlačna s svojim drugim otrokom, ki je imel isto bolezni, v otroško bolnico. Pozno zvečer poklicani zdravnik je rešil otroka smrti z injekcijo seruma. Globoko ginjena in z obilnim zahtevanjem je ta uboga žena po dveh tednih zapustila bolnico s svojim ozdravljenim otrokom, ki je dobil tudi boljše obleko in perilo, je odšla k svojemu sorodnikom in je iz svojega novega bivališča poslala otroški bolnici dopisnic z zahtevalo za izkazane jej dobre. — Neka druga žena, katere mož se nahaja težko ranjen v italijanskem vojnem vjetništvu, je imela svojo malo srčano deklečke več mesecov v otroški bolnici in je mogla sprejeti isto šele pred nekaj dnevimi, ker je bila sama težko boleha v deželni bolnici. — Žena nekega kleparskega pomočnika

joče brzozno in tovorno blago v kosi, ako stranke ne bodo dale drugih navodil. Natančnejše določbe o tem in posebno kar se tiče o dovoza izključenega blaga, kakor tudi cene so razvidne iz razglasov, ki so nabiti na kolodvoru.

v sklad razne nasprotuječe si interese in je vedno spremeno preprečil za blagor občine škodljiva nasprotstva, ki so v industrijskem kraju, kakršen so Trbovlje, skoraj neizogibna. Dokazal je, da zna biti s lovenška občina vsem svojim občinjem pravična in dobrohotna. To v težavnih trboveljskih razmerah ni lahka stvar. Občinska uprava se je pod njim povzdignila in mnogo se je storilo na kulturnem in gospodarskem polju. Vojna je naložila in že nalaga upravi tako velike občine kakor je trboveljska, velike naloge in velika bремena. Župan je, opirajoč se na zvesto in neumorno pomoč občinskega sveta, storil vse, kar je bilo mogoče in je dosegel zlasti v zadavi aprovizacije, kar se je dalo. Prebilvalstvo mu je za njegovo skrb in njegov trud iskreno hvaležno in vsak, kmet, trgovec, obrtnik, delavec in uradnik se zaveda, da ima v županu odkritostnega prijatelja. Odlikovanje zaslunega moža je zato vsej občini v radost in splošno čujejo željo, da bi naj ostal gospod cesarski svetnik še dolgo ohranil občini, kateri je tako vrl in zaslužen župan.

Javna knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraje« je v mesecu decembru izposodila 7509, tekom pretekelga leta pa 65.589 knjig. Knjižnica posluje vsak t. r. e. k. s. r. o. d. p. e. t. k. in soboto od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne v društvenih prostorih Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčanu na Rimske cesti št. 19). Knjižnica šteje 8198 izposojanj določenih knjig in je dočopna v sakomur izvzemši srednjoselske dijake in učence. Danes je izšel IV. imenik knjig, ki obsegata približno 2000, tekom l. 1916. novo nabavljenih knjig. Knjižnica je jutri, na sv. treh kraljev dan, odprta od pol 10. do 12. dopoldne.

Vojaki v gostilni. Vojaki se pritožujejo, da jim nekateri gostilničarji branijo, ostati do 10. ure v gostilni, če tudi imajo legitimacijo. Legitimacija opravjuje vojaka, da ostane tudi do 10. ure v gostilni.

Mestna zastavljalnica ljubljanska naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 11. t. m. redna mesečna dražba v mesecu maju 1916 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. ure do 6. ure popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasnejši zadnji uradni dan za stranke pred dražbo. Za prostovoljno dražbo na menjene predmete naj prineso stranke dopoldne en dan pred dražbo v urad. Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti, se lahko ogledajo na dan dražbe od 9. do 11. dopoldne v uradnih prostorih.

Ponesrečil se je na delu 52letnemu delavcu Antonu Trojanšek iz Dravlj. Zmečkano ima levo nogo. Nesreča se je zgordila na tukajšnjem glavnem kolodvoru.

Tatvine. Posestnici Adeli Ferjančič v Erzelju pri Vipavi je izginilo tele, vredno 2000 kron. Tatovi so telesa izvzeni vasi in pustili tam kožo. Josip Krečiču na Slapi sta izginala dva prašička v vrednosti nad 400 kron, potem so mu ratovi oddnesli tudi kruha, masti, krompirja, čevljev in drugo, posestniku Josipu Živanku istotam pa 30 litrov vina. Prijeli so radi tega dva srbska vojna vjetnika in ju izročili vojaški sodniji. Neznani tatovi so odnesli Raljiji Žnidarščevi na Vrhniku 23 kosov prekajenega mesa v vrednosti 300 K. Minarici Mariji Ankerst na Brezjah je bila ukradena svinja, vredna 800 kron. Prihodno noč pa je tat prignal svinjo nazaj v hlev. Posestnik Mariji Fleretovi v Kamniku je bil ukradenega denarja 846 K. Osumljen je tatvine neki 16letni dečko.

Iz Trbovelj nam pišejo: Visoko cesarsko odlikovanje našega župana ravnatelja Gustava Voduška, ki je imenovan za cesarskega svetnika, je vzbudilo v vsej občini splošno zadosečenje. Gospod cesarski svetnik je znan po vsej deželi kot eden naših najzashutnejših šolnikov, o čemer priča učiteljstvo in solstvo brežiškega in laškega okraja, v katerih opravlja že mnogo let službo okrajnega šolskega nadzornika. V priznanje svojih zaslug je bil okrajni nadzornik Vodušek imenovan za šolskega ravnatelja in pozneje odlikovan z zlatim zasluznim križem s krono. Svojemu učiteljstvu je vzor neuromno delavnega in vnetega predstojnika, pa tudi iskrenega in dobrohotnega prijatelja. Že dolga leta zavzema ravnatelj Vodušek odlično mesto v upravi občine trboveljske občine, kateri županije sedaj že tretjo funkcijsko dobo. Vsled svoje vestnosti, energije in ne nazadnje vsled svoje koncilientne značaje je spozna-

zaklanega teleta rezati mačobo in druge teleče dobre. Ko jo je mestnica opazila, je tatica vrgla nož na stojnico ter urnih korakov odnesla pete.

Denarnico s 102 K in nekaj drobiža je izgubil reven dijak na glavni pošti. Pošten najditev se prosi, naj odda denarnico upravnemu.

Pozor! Navzdic trikrat objavljenemu povišanju naročnine pošljajo nam naši cenjeni naročniki še vedno po starci ceni naročnino. Prisimo, da vsak pogleda, koliko je poslal ter naj izvoli primanjkljaj poslati, ker se bomo strogo držali pripisane zneska in tudi le za toliko časa včinklili. Komur bo torej vsled premašila poslane svote list ustavljen preje, ne bo naša krivida. Prosim to! Sedanja cena naročnine razvidna je na glavni lista.

Aprovizacija.

Dolna izprememba praje kruha in moke. Mestni magistrat je izvedel, da mnogo strank zelo težko najde ono prodajalno kruha in moke, na katere so odkazane glasom številke na krušni izkaznici, bodisi ker ne pozna visokih čvetovnih stavzh številk ali ker si iste težko zapomnijo. Da se te težkoče odpravijo, odreja mestni magistrat sledeče delne izpremembe dosedaj obstoječih predpisov. 1. Vse, jedni prodajalni kruha in moke odkazane krušne izkaznice se bodo v bodoče opremile z številko. N. pr.: Pekarna Dolinar pred Škofijo prodaja kruh vsled te izpremembe na krušne izkaznice št. 1, pekarna Bizjak na Poljanski cesti št. 2 itd. Popolen načrt razdelitev je povodsi javno nabit, obenem pa so bile označene prodajalne z izobesjenjem dotednih številk. Ravno isto velja tudi za prvdajalne za moko. 2. Dosedajne tekoče rimske številke ostanejo v svrhu kontrole začasno še natisnjene, so pa za stranke same brez vsakega pomena. 3. Dosedajne rimske številke okrajev se popoloma opuste, okraji sami pa ostanejo, kjer dosedaj neizpremenjeni. 4. Predstoječi predpisi stopijo v veljavno 5. januarja 1917 t. j. z izdajo izkaznic, ki bodo opremljene z novimi številkami. Ostali predpisi o prodaji kruha in moke, kolikor se ne izpremeni s predstoječo delno preuredbo, ostanejo še nadalje v veljavju, istotako tudi vsi tozadenvi kazenski predpisi.

Otvoritev nove vojne kuhinje. V zmislu sklepa mestnega aprobiranega odseka se ima otvoriti nova vojna kuhinja z meščansko vojno hrano. Kosilo naj bi stalo 1 K 20 v. večerja 1 K. Da se dobri pregled, koliko in kaki ljudje se zanimajo za novo kuhinjo, naj se vsi prizadeti tekom prihodnjega tedna pismeno prispevke na naslov: »Mestna aprovizacija L. (vojna kuhinja) v Ljubljani.« Naučni je natančen naslov (ime, priimek, stan in stanovanje), eventualno število rodbinskih članov ter meščne dohodke priglavjarja in drugih rodbinskih članov, ki se prehranjujejo v skupnem gospodinjstvu. Z ozirom na namen akcije in ker so prostori nove vojne kuhinje pičlo odmerjeni, bo pristop dovoljen v prvi vrsti ljudem, katerih dohodki so tako majhni, da tripi vsled njih v današnjih časih redno prehrana.

Težave s sladkorjem, petrojem in tabakom. Piše se nam: V zadnjem času so nastale za dobivanje sladkorja, petroleja in tabaka hude težkoče. Ljudje begajo od trgovine do trgovine, od trgovke do trgovke ter čakajo pred lokalni v gručah cele ure, naposlед pa še čeče odhaljajo praznih rok. Kdor ima čas, da prehodi vsak dan celo mesto, se mu še posreči, da kaj dobi, komur pa razmire tega ne dopuščajo, mora trpeti še pri tem pomanjkanje. Z ozirom na to, da nekateri poberejo vse, drugi pa ne dobe ničesar ter z ozirom na zamudo časa, s katerim se mora posebno sedaj štediti, bi bilo nujno želite, da se tudi v tem pogledu umestno uvere ter odpravi nedostatke.

Suhob dejstvo. Še za časa dr. Körberja je bil ustanovljen na Dunaju Centralni urad za žudko prehrano. Temu uradu so bile podeljene izredne pravice in oficijelno se je o njem razglasilo: »Prebivalstvo lahko zanesljivo računa na to, da bo novi urad z vso odločnostjo delal na to, da čim prej in čim največ mogoče odstrani obsteječe težave.« Od tega razglasja je poteklo že sedem tednov, a da bi se bile kaj premenile razmere, tega ni zapaziti, niti kaj o tisti odločnosti, katera je bila oficijelno napovedana.

Na lastno roko. Te dni se je v Šolskem drevoredu pri neki stojnic, kjer se prodaja teletina, v gnejci pridružila neka ženska, vzela skrivoma a stojnico nož ter zaceca iz mesta.

Spominjajte se ob godovih in rojstvih dveh vognih potnik!

Razne stvari.

Povodnji v Avstraliji. V severnem delu Queenslenda, zlasti okrog Kermonta, so nastale velikanske povodnje. Samo v Kermontu je utonilo nad sto oseb. Koliko ljudi je ponesrečilo drugod in koliko živine, še ni znano.

Za mir. Na Francoskem je sicer le jako neznamna parlamentarna manjšina vneta za mir, a marljiva je pri delu. Zdaj je začela izdajati nov list, ki se v prvi številki odločno izreka za mir. Programatični uvodni članek je spisal poslanec Brizon.

Stroga, a zaslužena kazen. Hlina posestnica Frančiška Kaghofer v Dunkelsteinu pri Dunajskem Novem mestu je imela v svoji hiši 13 strank, same delavske družine. Vsak stanovanje ima ena sobo in kuhinjo. Posestnica je v avgustu 1916. vsem strankam zvišala najemščino za 50 odstotkov. Za to človekoljubo ne dejanje je bila obsojena na globo tisoč kron.

Davek na mačke. V Libercu na Češkem je občinski svetnik Arnold pojasnil, da v kolikih mestih na Nemškem že pobirajo davek na mačke in kake dohodke imajo občine od tega. Na Arnoldov predlog je občinski svet soglasno sklenil splošno štetje liberskih mačk, da vidi, če bi se davek izplačal. Ker v Libercu ženske še nimajo volilne pravice, je predlagatelj Arnold za zdaj še lahko brez skrbi.

Umor na Dunaju. Josipina Sikora na Dunaju, 64 let starca žena, se je živila s prorokovanjem na karte in je z dohodki tega »obrta« prav dobro izhajala. Te dni so jo našli umorjeno v njenem stanovanju. Pri preiskavi so dognali, da je doslej še neznan morilec odnesel pač nekaj denarja in zlažnih stvari, ni pa našel skrbno skrite hranilnične knjižice z vlogo 4000 K in več stokronskimi bankovci.

Vojška službenega dolžnosti na Nemškem. Z ozirom na trditve nekaterih sovražnih listov, da na Ruskem še 40 let starci moški niso vpoklicani, dočim vporablja Avstrija že 55letne, Nemčija pa je razširila dolžnost službovanja do 61. leta starosti, je nemško poslanstvo v Bernu razglasilo, da je starostna meja za vojaško službo na Nemškem 45. leto in da se ta določba ni nič premenila vsled novega zakona, po katerem ima država pravico porabiti vse moške od 16. do 60. leta za vsakovrstna dela, kajti z orožjem ti vpoklicanci ne bodo služili.

Odebelelli ljudje, pri katerih se kmalu pojavijo trudnost, nevolja do dela, občutek polnosti v telesu in druge težkoče polnosočnosti, z uživanjem naravne Franc Jožefove grenčice dosežejo izdatno izpraznenje telesa in sicer brez napora trebušnih mišic. Tajni svetnik prof. Kussmaul je na kliniki cesarja Viljema univerze v Strassburgu dobral po izkušnjah, da je Franc Jožefova grenčica, použita že v malih količinah, izbornu učinkujoče odvajalno sredstvo.

Darila.

IV. Izkaz darov za božičnico vodovam in sirotam na Kranjskem. Ljubljanska kreditna banka 500 K; Janko Barle, mestni župnik 50 K; Gilbert Fuchs iz Hriba 30 K; Fran Lovše, mesar v Ljubljani 50 K; Šusteršič, Medvode 35 K; dr. Lesar, seimenški ravnatelj 20 K; šolska mladina v Česeniku 6 K. osip Schrey, hišni posestnik in restavrator 50 K; Ivan Vrhovnik 20 K; Franja Graizer, Ljubljana 2 K; Jurij Marenčič, trgovec v Ljubljani 5 K; J. Bajželj, Stražišče pri Kranju 4 K; I. Kostevc, Ljubljana 10 K; Ivan Jax in sin, Ljubljana 4 K; Ivan Stanovnik, posestnik 10 K; Andrej Pirc, Ravne 4 K; Fr. Cerar, tovarnar, Stob 10 K; Jožef Gruden, Predstruga 10 K; Martin Poljak, župnik, Sostro 5 K; Julija Rudež, St. Jernej 10 K; Franc Beg, Gor. Sušice 10 K; Gustav Koller, župnik 5 K; Anton Belec, St. Vid nad Ljubljano 5 K; Franc Habe, posestnik, Goče pri Vipavi 10 K; župni urad: v Starem logu pri Kočevju 61 K, v Polhovem gradu 100 K, na Polšniku pri Litiji 19 K, v Spodnji Idriji 6 K, v Gorah nad Idrijo 10 K, v Leskovici 16 K 50 v, v Sostrem pri Ljubljani 50 K, v Srednji vasi 15 K, v Šmarinem pri Litiji 26 K 66 v, v Kropi 8 K 82 v, v Beli peči 20 K, v Preloki 10 K, v Podragi 14 K 42 v, v Knežaku 20 K, v Hrenovici 40 K, v Begunjah pri Cerknici 25 K 54 v, v Šenjurški gori 15 K 20 v, v Sori 58 K 51 v, v Zabnici pri Škofiji Luki 5 K, na Vrhniku 20 K, v Črnici pri Ljubljani 25 K, v St. Vidu pri Vipavi 20 K, v Sv. Lenartu v Selcah 3 K 54 v. Ratečak pri Škofi Luki 6 K.

Za „goriške begunce“ Tilka Medica iz Št. Petra na Krasu 10 krov, dobitnike stave, katero je izgubil — »naš Nace« in Ignacij Matič iz Dol pri Borovljah 10 K. Skupaj 20 krov. Za »vlove in sirote junakov 17. pošpolka« Franjo Medved, ravnatelj iz Konjic v Hercegovini 20 K, mesto vence na krstu umrlega g. Ivan Clariča, ravnatelja grščin kneza Hugo Windischgraetza v Konjicah na Štajerskem.

Za »zavod za v vojni esel-več vojake« Jos. Žemljak ml. iz Osilnice 7 K 32 v, nabral pri novoletnem voščilu kot darilo, Anton Mejač, sodni svet. v Ribnici 20 K, mesto vence na krstu umrlega g. Ivana Mejača, Leopold Lavš, trg. v Tržiču 20 krov, mesto vence umrlemu pomočniku Franc Ferjanu in Ljubljansku kreditno banko v Ljubljani 100 K, v spomin na blagopokojnega člena nadzorstvenega sveta njenega zavoda g. Ivan Mejača. Skupaj 147 K 32 v.

Za »Goriško-Metodovo družbo« podatki podatki Matko Avsec iz laškega bojišča 20 K (darovali: M. Avsec izpod Snežnika, J. Premrov, nadlovec Podnanošec, M. Dvornik, četovodja iz Šoštanja in J. Jeraj iz Rečice ob Savinji) in omizje pri »belem volku« 81 K, mesto cvetk na krstu vzornemu in plemenitemu prijatelju Ivanu Mejaču. Skupaj 101 krov.

za »aprovizacija revnega prebivalstva Ljubljane« rodbina Ivan Jelacina 50 K, mesto vence prijatelju g. Ivanu Mejaču, L. Schwentner v Ljubljani 30 K, mesto vence na grob pokojnemu prijatelju Ivanu Mejaču in Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani 100 K, v spomin na blagopokojnega člena nadzorstvenega sveta njenega zavoda gosp. Ivana Mejača. Skupaj 180 krov.

za »črni-Metodovo družbo« podatki podatki Matko Avsec iz laškega bojišča 20 K (darovali: M. Avsec izpod Snežnika, J. Premrov, nadlovec Podnanošec, M. Dvornik, četovodja iz Šoštanja in J. Jeraj iz Rečice ob Savinji) in omizje pri »belem volku« 81 K, mesto cvetk na krstu vzornemu in plemenitemu prijatelju Ivanu Mejaču. Skupaj 101 krov.

Šrčna hvala!

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanska. Promet meseca decembra 1916. 1573 strank je uložilo 1.625.754 K 41 v. 1321 strank je dvignilo 1.289.725 K 23 v, torej več uložilo 336.029 K 18 v. Stanje ulog s kapitaliziranimi obrestmi vred 54.959.553 K 87 v. Stevilo uložnih knjižic 32.835. Hipotečnih in občinskih posojil se je izplačalo 12.700 K, vrnilo 445.654 K 46 v. Stanje posojil 30.636.589 K 1

— C. kr. priv. splošna prometna banka, podružnica v Ljubljani. Stavne denarnine vlog 31. decembra 1916. 144,339,312 K.

— Mestna branilnica v Novem mestu. V mesecu decembru 1916 je 352 strank vložilo 226,480 K 12 v. 306 strank vzdignilo 234,920 K 12 v., torej manj vložilo 8440 K, 1 stranki se je izplačalo hipotečnih posojil 1000 kron. Stanje vlog 4,571,057 K 91 v. Denarni promet 957,048 K 70 v. Vseh strank bilo je 1274.

Ob sklepu lista.

Obsodba in pomiloščenje dr. Kramača in tovarišev.

Dunaj, 4. januarja. (Kor. urad.) Kakor že poročano, so bili od domobranskega divizijskega sodišča na Dunaju obojeni na smrt dr. Karel Kramač in dr. Alojzij Rašin zaradi zločina veleizdaje po § 58. c. k. z. in zaradi zločina proti vojni sili države po § 327 v. k. z. ter tajnik časopisa »Narodnih listov« Vincenc Červinka in privatni uradnik Josip Zamazal zaradi zločina vohunstva po § 321. v. k. z. ter se je izreklo pri Kramaču in Rašinu, da izgubita doktorat. Proti tej odsobi so vložili omenjeni ničnostno pritožbo na vrhovno domobransko sodišče, ki je bila po osmednevni javni obravnavi dne 20. novembra 1916 odbita. S tem je dobila odsoda pravno moč.

Sedaj je Nj. Veličanstvo obsojenim najmilostljivejšem pregledalo nad njimi izrečeno smrtno kazeno. Namesto odpuščene smrte kazni se jim je naložila težka, pozakonu (k. z. nov. z dne 15. novembra 1867) poostrena ječa in sicer: Karlu Kramaču 15 let, Alojziju Rašinu 10 let in Vincencu Červinki in Josipu Zamazalu po 6 let.

Iz obširne utemeljitev odsode hočemo navesti najvažnejše:

Prva odsoda je konstatirala, da je bil dr. Kramač voditelj panslavistične propagande in česko-rusofilskega gibanja z namenom, razbiti državo in da je v tem zmislu deloval pred vojno in med vojno. Pričela se je v sovražnem in nevrtnem inozemstvu revolucionarna propaganda, da bi se odtrgale Češka, Moravska, Slezija in ogrska Slovaška od monarhije, da se ustvari od Avstro-Ogrske neodvisna češka država. V tem oziru so delovali v inozemstvu pobegla poslanca Massaryk in Dürich in bivši uradnik »Narodnih Listov« Pavlu, ki je kot praporščak dezertiral, pa tudi inozemci, ki so se po izbruhu vojne izkazali kot očitni sovražniki, tako Dénis, Leger, Cherdame, grof Bobrinskij, generallajuant Volodimirov in drugi.

Posluževali so se za propagando: Izdajanja časopisov (»La Nation tscheque«, »L' Independence tscheque«, »Čechoslovak« in »Čechoslovac«), izdajanja manifestov, oklicov, programov, izjav, časopisnih člankov v inozemstvu, ustanovitve društev in akcijskih komitejev v dosegu teh ciljev, shodov in kongresov (Praga 1908 in 1912, Petrograd 1909 i. dr.), organizacij in oboroženja čeških prostovoljskih legij na Rusku, Francosku in Anglešku. Poleg tega so se pokazali po izbruhu vojne v posameznih čeških pokrajnah znaki izrazito državi sovražnega mišlenja, ki bi utegnili močno ogrožati gospodarsko in vojaško izvedbo vojne.

Sodba smatra nadalje kot dokazano, da so posamezni češki politiki zlasti pa Kramač pod krinko neoslavizma na slovanskih kongresih itd. vzbudili gibanje, ki se je pod geslom »slovenske vzajemnosti« razvilo v veleizdajsko, v svrhu odcenitve češko-slovaških dežel od monarhije. Vojno sodišče je prepričano, da je to gibanje, kateremu je bil dr. Kramač povzročitelj in kolovodja glavnih vror vseh vojnih in veleizdajskih dogodkov doma in v inozemstvu, v zaledju in tudi na fronti.

Tudi po izbruhu vojne kavzalna zveza med temi-dogodki in obtoženci ni bila prerusena, kar sledi iz naslednjega:

1. Okede revolucionarne propagande v inozemstvu je ugotovljeno, da se je nahajal obtoženec dr. Kramač v stikih z izdajatelji, uredniki in protektorji raznih veleizdajskih listov in da je bil sotrudnik Novega Zvona, ki je pred vojno in po izbruhu vojne zahteval uničenje monarhije.

2. Dr. Kramač je pisal v Narodnih Listih zlasti 4. avgusta 1914, 1. januarja 1915 in 6. aprila 1915 članke, v katerih je pričakoval osvoboditev malih narodov od zmage entente. Pod njegovim vplivom so »N. L.« pisali v prvih mesecih po izbruhu vojne povsem sovražno za monarhijo.

3. Pri Kramaču v njegovem žepu se je našla tudi številka pariške revije »La Nation tscheque«, ki zastopa veleizdajsko težnje, pa tudi drugi podobni inozemski listi. Med njegovimi spisi so našli češko besedilo z podobnimi člankov londonske »Times«.

4. Silno sumljiva je tudi tajna konferenca drja. Kramača z italijanskim konzulom v Pragi v aprilu 1915 pred izbruhom vojne z Italijo.

5. Pri Kramaču so našli koncept pisma knezu Thunu, v katerem pravi Kramač, da se hoče vsega vzdržati, kar bi izgledalo kot odobravanje vojne in da je to stališče merodajno tudi za »Narodne Listy«.

Vsled tega delovanja obtoženec je prišlo po sodbi sodišč do omih žalostnih pojavov med češkim prebivalstvom, ki so močno ovirali uspešni konec vojně. Opozoriti je to zadevno na razširjanje veleizdajskih ruskih proklamacij na Češkem in Moravskem, na izraze simpatije sovražnika, na potrebne številne kazenske odredbe zaradi političnih delikov, ter na dejstvo, da se Kramač kot eden izmed voditeljev češkega naroda, ni hotel udeležiti načeravane lojalnosti izjave čeških poslancev začetkom vojne, da se se Češi malo udeleževali podpisovanja prvih dveh vojnih posojil, zbiranja vojnih sredstev in prispevkov za Rdeči križ. Dejansko so nastopile češke prostovoljske čete na strani sovražnika in so se češki vojni vjetniki vedli proti svojim tovarišem proti svoji dolžnosti, češko moštvo nekaterih skupin je bilo nezanesljivo ter se je dalo dostikrat brez potrebe vjeti, prišlo je do izgredov celo v etapnem prostoru, kar je po sodbi sodišč uspeh večletnega delovanja Kramača in Rašina. Na ta način sta delovala na nasilno izpremembo teritorija države, večala nevarnost od zunaj ter hotela tako pomagati sovražniku ter tako zakrivila zločin po § 327. v. k. z.

Razlogi se bavijo potem s krivodo Zamazala in Cervinke.

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na »Slovenski Narod«, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. januarja: Viktor Gubisch, črnovojniški pešec v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

3. januarja: Viljemina Jereb, zasebica, 76 let, Kongresni trg 7. — Florijan Grayer, črnovojniški voznik, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli. — Katarina Govekar, ruderjeva vdova, 36 let, Radeckega cesta štev. 9.

Današnji list obsega 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Sprejme se : prodajalka :

zurjena v železni ali vojni inavnid z daljšo prakso. Kje pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 17

2 decimalni vagi

(300 in 600 kg.) se kupite. Ponudbo na počmi predal 162, Ljubljana.

Imam več vagonov

živega apna

za rompelage. Cenjena naročila je poslati na upravnštvo »Slov. Naroda« pod »Apnu«. 85

Nove poštne pristojbine in kolkovne lestvice, se dobijo

V »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica, po 20 vin. s pošto po 25 vinarjev.

Anton in Marija Goričar, roj. Kleinschmidt naznajata v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prečljivo vest o smrti vrčne ljubljene hčerke oz. sestre, svakinje, nečakinja in tete, gospodične

Heleno Goričar

ki je danes, dne 2. januarja 1917, ob 12 uri opoldne, po dolgotrajni, težki bolezni, previdena s tolazili sv. vere, v 26. letu svoje starosti udano preminala v Gospodu.

Drave rajnice pogreb se vrši v četrtek, 4. januarja 1917 ob 3. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadužnike se bodo darovali 5. januarja ob 8. uri dopoldne v tukajšnji farni cerkvi.

Nepozabno rajnico priporočamo v blag spomin!

MOZIRJE, 2. januarja 1917.

82

Popolnoma nova oprava

za špererijsko trgovino, je poceni napredaj. 87

Janko Predovič, Ljubljana, Ambrožev trg št. 7.

Trgovina mešane stroke

s trafiko se da tako v najem.

Jos. Vrečko, Bizeljsko.

Izdel jo

v zaledi J. Štuka v Trstu ulica Molina picoča H. 19

„Vedež“

splošni žepni koledar z letom za leto 1917.

Najraznovrstnejša vsebina.

Cena v lični vezavi K 1.—

Da se prihranijo razmerno previški stroški po povzetju, naj izvolijo p. n. naročniki priznati (tudi v znakih) poleg cene K 1.— še 10 vin. za poštnino. Kdor jih naroči 12, dobi enega po vrhu.

POZOR!

Založništvo Vedeža je odločilo naslednjih

12 krasnih dobitkov: 1. dobitek Ori-

ginalna oljnata slika Marina z okvirjem 60 K.

2. dobitek Oliografija (tibohitje) v okvirju v vrednosti 25. K. 3. dobitek Pisala garnitura.

4. dobitek Pina pipa z morske pene. 5. dobitek Eleg usnjava listnica. 6. dobitek Krasen album za razglednice. 7. dobitek Kaseta finega pismen papirja. 8. dobitek Zepni nožič. 9. dobitek Dom in Svet. I. 27. (1914). 10. dobitek Slovan I. 9. (1911). 11. dobitek 50 finih umet. razgled. 12. dobitek 100 eleg vizitk z imenom po zelji.

Iz tega izbranih dve 31. marca leta 1917 pred raziskami. Izbrane stevilke bodo objavljene v glavnih slovenških listih v velikonočni številki. V to svrhu je nazznačen vsak »Vedež« na prvi strani s tekmo številko. Dobitki se dvignejo proti izkazu »Vedeža« z določno izbrano številko do 1. maja 1917.

Založništvo VEDEŽA, Trst, ulica Molina picoča 19.

Kupim pianino in klavir

proti gotovini. Cena in naslov na: Nowak, Spodnja Šiška štev. 125.

Dobra prodajalka in učenec

iz dobre hiše se sprejmeta za trgovino z mešanim blagom J. MODIC v Novi Vasi pri Rakiku. 90

Prodam dober pianino.

Vpraša se v upravnštvo »Slov. Naroda«. 74

Gospodična

z večletno prakso v loteriji, 1600 službo. Tudi kot blagajnica v trgovino.

Ponudbe pod »T. O. ST.« na upravn. »Slov. Naroda«. 67

Damski klobuk

z baržuna, čisto nov, zadnja dunajska moda, se pred. 81

Erjavčeva cesta št. 4, II. nadstr.

Intelligentna, mlada simpatična gospodična

domačinka, zmožna nemščine, slovenščine in italijančine, 1600 mesta v kaki pisarni ali trgovini ali kot blagajnica. Gre tudi za družabničec dan. Pismene ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »domačka 83«. 83

Zarađi bolezni gospodarja se proda

5 konj

in sicer: 2 kralj kobilj, dva konja in enoletno žrebo. 4292

Natančnejše poizvedbe pri Franu Žuldaršču, mesar v Postojni.

Založništvo VEDEŽA, Trst, ulica Molina picoča 19.

Velikanski sporedi v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Slavnosti kronanja v Budimpešti

videti samo v Kino Central od 5. do 8. januarja.

S slavnostnim sijalom se je 30. m. m. v Budimpešti izvršilo kronanje našega cesarja in njegove soprote za ogrskega kraja osir. kraljico. Veliki zgodovinski dogodek je kinematografski operator seveda posnel in film je v vseh podrobnočih uspel. Nudi nam dragocen in velenavni progled slike dogodka v ogrskem glavnem mestu in je to prvič, da se podaja kronanje evropskega vladarja v filmu. Ta film se bo predstavljal v Ljubljani v Kino Central v dež. gledališču od 5. do 8. januarja; ni nam treba povarjati, da gre tu za resno delo. Film kaže najlepše točke kronskega slavnosti ter se razvija pred gledalcem narančnost

**Električne žepne svetiljke, baterije, male žarnice,
najboljše kakovosti**

dobavlja najcenejše preprodajalcem

A. WEISSBERG, Dunaj

Untere Donaustr. 233, odd. III.

Slovenska korespondenca. Katalogi zastonji.

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih pisem na ogled.

Bujne, lepe prsi dobite ob rabi med. 92

dr. A. Rixa kreme za prsi oblasteno preiskano, kar neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajojo lekarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušča K 3-30, velika pušča, zadostna za uspeh K 8-80. Razpolaganje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX, Lektorergasse 6. Zaloge v Ljubljani: drogeriji Kano in "Adria".

Edna posebnost likerja je
Zdravnik želodca

Zdravnik želodca
je posebnost želofčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborno vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Pozor!

Prodajalna mešanega blaga in deželnih podelkov

katera obstoji že 40 let, znano najbolje vpeljana
se da za takoj v najem.

Vsi pove ustreno ali pismeno

4290

Friderik Skušek, Metlika, Dolenjsko.

—
Načinje cen.

— Dobrodošli v nas.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Gospodična

ki je naredila trg, tečaj v Ljubljani,
želi primernega mesta v kaki pisarni
ali kje druge. — Cenjene ponudbe na
uprav. »Slov. Naroda« pod »Poštena/6«.

100 litrov
domače pijače!

cevčnjikom, slavos in tečju ge-
nade si lahko vsehol sam napravi v majhnimi strojci. V
zalogi so ananas, jabolček,
granatino, melinovo, mlinčasto hruščev, poprovi
mlečno, pomarančev, pravnečev, vlačnečev.
Jenopah izključen. Te dom pijače so lahko pite po-
dihadno, posniči tudi vrča namesto rumu in žganja.
Sestavljena na zanesljivo in vredno. E 10.
bruska 50 ponovno. Za skromnico, vrednost, včas
gospodarstva delavnice i. d. neprerečljive vred-
nosti, ker to delavnica svetl in ne opijan in njegova
delavnost ne trpi.

Jan. Grelich, Engel - Drogerie,
Brno, štev. 630, Moravsko.

Za vojaške aprovizacije dobavlja
nižjeavstrijska specijalna vina
istotako prima ogrska rdeča vina
kot tudi prištne tokajca (dokler traja zalog)

Hubert Spitz, posestnik vinskih kleti, Klosterneuburg.

Tehnična pisarna

za izvršitev vsake vrste načrtov, proračunov, oblastvene konc. zasebna
posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec v Ljubljani, Trnovski pristan štev. 14.
Izvršujem tudi na željo privatne conifice v mestu in na deželi. Prodajalc
in kupci naj se obrnjo na gori označeno posredovalnico. Prezamem
tudi slevbniška dela in nadzrovanje. — Tajnost zajamčena.

Bla-
novljeno
L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Številka
154.

BRATA

EBERL

in pohištvena pleskarja

121

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

Ljubljana

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela »Union«.

Delavnica:
Igrška ulica štev. 6.
Električna sila.

Priporočamo špecijalno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg štev. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše KOSTUME

Najnovejše

BLUZE Zlačne — domače oblike
Perlo, čepice, športne kleboke in stezalke.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Elegančno perlo in druge potrebščine za novorojenčke.
Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Stanje denarnih vlog cca. K 115,000.000.—

Podružnica
v Ljubljani

Češka industrijalna banka

Financiranje vojaških dobav. :: Lombardiranje blaga. :: Kredite za aprovizučne nakupe.
Vsakovrstne bančne transakcije.

Stritarjeva
ulica št. 9.

Nakazila vojnim ujetnikom.

Pripraven prostor za
majšo
:: gostilno ::

tudi brez koncesije na prometnem kraju
v Ljubljani, vzamem v najem ali kupim.
Ponudbe pod »takej/75« na
upravn. »Slov. Naroda«.

75

Važno za ljudi, ki imajo
sorodnike v Ameriki!

Kdo hoče stopiti s svojimi sorodniki
v Ameriki v dotiku radi denarnih pod-
por in pisem, naj napiše kratko pismo
v nemškem jeziku, tičeče se samo rod-
binskih razmer, ki ne sme obsegati nič
političnega ali kar vojno zadeva. Na-
slav svojih sorodnikov naj napiše na
kuvertu, v drugo kuvertu naj vtkne
svoje pismo in nanjo napiše natančen
naslov in ime odpošiljatelja ter vse kip
odpošije na sledečo adreso: **Henry C.**
Zaro, per Adresser der k. k. priv.
Lander-Bank Wien I.

Nefrankirana in premalo frankirana pisma sene spr. eje.

VAJENCA

iz bolje hiše **Metax** za svojo trgovino me-
šanega blaga

Nathan Friedrich, Šredisce, Stajersko.

Pozor! Prodaja se v
Plečnik pri
Brodicah
lepo

vinogradniško posestvo

obstoječe iz 70 arov vinograda, 1 ar vrtja,
13 arov sadovnosti in travnika in 155 arov
gozda. Posestvo leži na malem griču bližu
ceste, tekoče vode, cerkev, Šole, kolodvora
in mesta. Dolga je 1200 K branilnic. Cena
1000 K. Več narave iz prijaznosti **Ant. Urek**,
Trbovje L. Loka 333. Znamko za odgovor.

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,
Solenburgova ulica št. 5.

priporoča velike zaloge
desinfekcijskih preparatov Inter:
Lysol, Lysoform, Kreolin, For-
malin, Formalinove pastilje,
karbolovo kislino, karbolovo apno
itd. itd.

Velika zaloge fotografiskih
potrebščin in aparator.

Nad 50 let obstoječa
parna varvarija in kemično snaženje oblek
ter

apretura sukna

Ljubljana, Anton Boc
Solenburgova ul. 6. Glince,
Burska ulica 46.

se priporoča.
Postrežba vestna in tečna.

Najnizje cene.

Perilo
za gojenje zavodov
v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Perilo
za deteta
v zalogi.

Ustanovljeno 1866.

Moško, damske in otroško

perilo

lastnega izdelka
daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmerih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANI.

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila. Najnovejši stroj.

Moški klobuci.

Priznano
najpoštnejša postrežba.

Posteljno perje, vuh in kazok.

Sportni predmeti.

Velika zaloge najmodernojsih slamenikov.
Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izberi
priporoča
IVAN SOKLIČ.

Prijeti Panonski slameniki od 9 do 16 K.

Glavnica K 40,000.000.—

Stanje denarnih vlog cca. K 115,000.000.—

Med plazovi.

Koliko tihega, neznanega junakata! Le tu in tam prihajajo posamezne epizode nam v vednost, dasiravno ga ni dneva, ko ne bi naši vrli junaki tvegali življenje in zdravje za cesarja in domovino. Eno tako epizodo hočemo ti navesti.

Franc Stayer iz Device Matije v Polju pri Ljubljani piše svoji materi pismo, v katerem opisuje tako epizodo iz globoko zasneženih gor. Piše pa:

Akoravno ne sprejemam nikake pošte, kar je pač razumevno vpričo vremenskih razmer. Vam hočem vendar pisati Vam v pomerjenje, dasiravno ni gotovo, da Vas pismo dosegče. Da, zima, ta nas je pošteno obiskala. Danes imamo na svoji postojanki tri metre 20 cm visok sneg. Vsa baterija je zamudena in bi jo lahko primerjal velikansku kupu snega, le cevi topov smo zavarovali ter zilajo iz kupa. Naše bivališče pa spoznaš edino le po dnu iz naših preljubih malih počic, naših dobrih prijateljev v tem slegu in ledi. Tako životarimo tja v en dan, le včasih nas za nekaj časa iztrga iz enoličnosti kak dogodek, ki zahteva od nas, da napremo vse sile duha in telesa. En tak dogodek Vam hočem na kratko opisati.

Bilo je 18. decembra ob 4. zjutri, ko je prišlo v naše stanovnišče povelje baterijskega poveljnika. Naš poveljnik se mudi stalno na opazovališču na nekem gorskem robu, kakih 400 m višje od baterije. Povelje pa se je glasilo: »En podčastnik in šest mož k meni! — Meni je bilo poveleno, da izpeljem to povelje. Ker smo bili imeli dva dneva in dve noči neprestano snežni vihar, sem si takoj misil, da bo to prav naporna naloga, ki jo bomo le z največjim napetjem vseh sil kos. Ko sem zbral svoje fante, smo se opremili s snežnimi čevlji, z vrvjo in palico. Tako bomo zmogli pot, sem si misil, pa jo udarimo! Brzo posrebammo črno, kavo in hajd pot pod noge.

Povelje je slišati prav nedolžno, toda izpeljava povelja? Poti nikake, vsaka stopinja sproti zamudena in poleg tega po strinah navzgor v goro! Sneg nam je segal ponekod do vrata in smo se morali prerivati naprej in navzgor za rokami in životom. Navadno lahko napraviš to pot v dobrri uri, mi pa smo rabili šest in pol ure, da smo srečno dospeli do mesta, kjer se je nahajal naš poveljnik.

Vesel sem bil, da sem mogel povlejeti izpeljati, dasiravno smo bili vsi, tja in moji može, do kosti premraženi in mokri do kože. Toda prezgodaj sem se veselil.

Komaj sem bil prijavil poveljnemu svoj prihod, ti pridrvi plaz ter odnesi našega poveljnika, nadporočnika Pečenka preko 600 m daleč v brezno. Kaj storiti? Tu se nisem smel obotavljati. Edino, cesar sem se zavedal v tem usodnem trenotku, je bilo, da je treba poveljnemu rešiti. Rešiti! Tako izmučeni, kakor smo bili, to je naravnost nadčloveška naloga. Vendar smo pričeli takoj s pravljjalnimi rešilnimi deli. Toda komaj smo začeli, pridrvi drugi plaz ter nas vse pokopanje. K sreči je bilo v bližini dreve, kjer je plaz, ki še ni imel polne sile, obtičal. Sedaj smo si moralni pomagati najprej sami, da izkopljemo drugega za drugim. Doigro je to trajalo, a končno smo bili rešeni, rešeni mi, a naš nadporočnik?

Kar se je dalo hitro, smo obvestili dva gorska vodnika, brez katereh bi bilo blazno kaj pričeti. Jaz in še en podčastnik sva jima pristopila na pomoč in začelo se je spuščanje po vrvi drug za drugim v prepred. Že smo porabili skoro vse vrvi. Klicali smo, brizgali na piščalko, mene, da se nam ponesrečenec oglasi. Toda upanje nam je še dalje bolj ginevalo. Ob 3. popoldne smo se začeli spuščati v globino in ob 7. zvečer smo že zaslišali slaboten živžg. »Hura! Živ je! Naši, že otrpi udje, so dobili novo moč. Dospeli smo na spodnji rob prepada, a tu nas je čakala še 35 m visoka navpična stena. Gorsk vodnik, ki je bil še najbolj či izmed nas, se je spustil po vrvi čez ateno navzdol ter našel po poldrugorenem iskanju ponesrečenega nadporočnika Pečnika, toda napol zmrzla. Izkopal se je bil izpod plazu.

Gorski vodnik priveže nadporočnika na vrv, toda sedaj? Stali smo ob robu stene, prostora nikakoga, trdi in napol otrpli, kakor zmrzlo drevo, pa naj vlečemo človeka, ki si sam ne more nič pomagati, v zraku 35 m visoko?! Bila je ura 9. zvečer, vihar pa je tull čedalje bujša. Da, edino resnično človekoljubje more iztisniti zadnjo troho moči iz človeka. V grozni smrtni nevarnosti smo začeli z delom. Vrv je bila zmrzla in polzka, nadporočnik je bil brez moči trička da na koncu svojih sil,

vlečki smo in uvlečenico je bilo slišati v noč zategi nač do-o-ruke. Že je bil pri nas, napol mrtov si cer, vendar preko najhujšega dela prepada. Tudi nismo imeli časa posvetiti nadporočnika ved pozornosti. Stali smo še na roba prepada. Položili smo nadporočnika poleg sebe ter se lotili vodnika, ki smo ga tudi srečno spravili čez skalo.

Potem pa je bilo treba premagati 200 m strmine, kar pa smo tudi še zmogli. Le ena vrv naj bi se bila utrgala in zleteli bi bili nazaj v prepad, potem bi ne bilo več treba plezati.

Ob 12. uri ponoči smo pričeli vsi srečno na vrh. Hura! Častniki so nas obstopili ter nam čestitali. Kljub temu, da sem bil utrujen in izmučen do smrti, sem bil oni trenutek nad vse srečen. Moje življenje je bilo sicer viselo na nit, toda kaj za to. Drug drugemu smo zapisali življenje, prihodnjšč bo kdo drug zastavil življenje za mene. V duhu sem se bil že poslavil od svojih, a upal sem vedno, da se še vrnam.

Nadporočnika so položili v poseljo, mi pa smo polegali na svoja ležišča. Izplili smo črno kavo, pokadali par cigaret, zjurai pa smo bili soperi zdravi in čili.

Predlagani smo za odlikovanje z »Zelenim križem«. Od onega časa naprej pa ne smo nikdo več na one nesrečno mesto.

**Ne prevzite danatnega plazu
„Sredkovnega zastopstva“!**

**Proti
zoboholu in gnijolbi zob
izborna delna dobro znana
antiseptična**

**Melusine ustna
in zobna voda**

**ki utrdi dlesno in odstranjuje
nepriljivo sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom K 1-2.
Po pošti se pošilja našnani 2 steklenici
Deželna lekarna Milana Lensteka
v Ljubljani. Razstava početa štev. 1
poteg Franc Jožefovega jubilejnega mosta.
V tej lekarni dobitajo zdravila tudi članji
bolniških blagajn Juz. Zelenice, c.kr. bolniščne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.**

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarji!
Prosim vladno, pošlite mi zoper
tri steklenice Vaše izborno delnico
antiseptične melusine-ustna zobna
vode, katera je neprkosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrdi dlesno in od-
stranjuje nepriljivo sapo iz ust. Za
obhranje zob in osveženje ust jo bomo
vsakomur kar najbolje pripravili.

**Spoštovanom
Mato Kaurinačevi, kr. pošte meštar**

LEPA POLT

**obraza in rok, ki je občudujemo pri mnogih
ljudeh, donača njihovim lastnikom dvejni de-
bitek. V prvi vrsti je lepa, bela, mehka polt pe-
trebna za zdravje vsega telesa, ker le ta čistota in
mehkoba omogočuje nemoteno dlanjanje skoz
polt. Dalje napravi lepotu obraza in rok na druge**

**ljudi prijeton, dopa-
djiv in priljubljen vtič.
Napake na koži, za-
jedavci, mozoli, lis, pege, agoreje itd.
napravijo oduren vtič
kar je pogoste zelo
škodljivo. Te hibe v
koti motijo tudi di-
hanje skoz polt in to
je nezdravo. Mnoge
tisoč mož in žensk upo-
rabljajo za negovanje in
varstvo pred Fellerjevo
preiskuljeno var-
stveno meroščo za e-
bra in kožo. »Bla«,
ki velja le 2K (2 lon-
čka 5K postavne pro-
sto). V nasprotju z
raznimi lepotili, ki so
pogoste škodljiva, je
to popolnina neškodljivosti.
Oso odstrani napake na polt ter
varuje pred solčarico, pegami, odstrani
zajedavce, mozole itd.
dr. Namesto ostrih,
pogoste škodljivih
mil naj se rabí za e-
bras Fellerjevo ili
mil (1 K) ali
Fellerjevo boraksovo
mil (80 vin.) in te-
gelniki umivalni prašek (boraksov prašek 1 K).**

Predvojne cene!

Bujna rast las

**ki vsak obraz napravi lepši, se doseže z go-
jivo las z Fellerjevinim prizlavim tanokliničnim
z rost las »Bla«. (En loskot 8. I 1 K 60 in
močnaja vrsta itd. I 3 KQ. To mæsto kropi la-
s, preprečuje piede in predčasno osvetljenje,
ponovno novo rost las medosteno barve, kričke las
neprijetne možke in občudje, da se jih lahko občudi.
Oso zna v sebi zelenih živiljivih snovi, videl
česar ima prednost pred živiljivimi inčekti, ha-
bitno pogoste pripravljajo ljudje, ki niso leker-
nari. Za gojitev bit je Fellerjevo meroščo za hrič
(20 vinskej). Naročil naj se suravnost pri
E. V. FELLER - fm. Lekarnarji
Števica Bla trg M. 238 (Ljubljana).**

vlečki smo in uvlečenico je bilo slišati v noč zategi nač do-o-ruke.

Že je bil pri nas, napol mrtov si cer, vendar preko najhujšega dela prepada. Tudi nismo imeli časa posvetiti nadporočnika ved pozornosti. Stali smo še na roba prepada. Položili smo nadporočnika poleg sebe ter se lotili vodnika, ki smo ga tudi srečno spravili čez skalo.

Potem pa je bilo treba premagati 200 m strmine, kar pa smo tudi še zmogli. Le ena vrv naj bi se bila utrgala in zleteli bi bili nazaj v prepad, potem bi ne bilo več treba plezati.

Ob 12. uri ponoči smo pričeli vsi srečno na vrh. Hura! Častniki so nas obstopili ter nam čestitali. Kljub temu, da sem bil utrujen in izmučen do smrti, sem bil oni trenutek nad vse srečen. Moje življenje je bilo sicer viselo na nit, toda kaj za to. Drug drugemu smo zapisali življenje, prihodnjšč bo kdo drug zastavil življenje za mene. V duhu sem se bil že poslavil od svojih, a upal sem vedno, da se še vrnam.

Nadporočnika so položili v poseljo, mi pa smo polegali na svoja ležišča. Izplili smo črno kavo, pokadali par cigaret, zjurai pa smo bili soperi zdravi in čili.

Predlagani smo za odlikovanje z »Zelenim križem«. Od onega časa naprej pa ne smo nikdo več na one nesrečno mesto.

**Rdeča živila izdelana v vilenih
otroških vozičkov**
na razpolago po različnih
žilme.
M. Paklē
v Ljubljani.
Telefon: 125
č. 125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-509-510-511-512-513-514-515-516-517-517-518-519-519-520-521-522-523-524-525-526-527-527-528-529-529-530-531-532-533-534-535-536-537-537-538-539-539-540-541-542-543-544-545-546-547-547-548-549-549-550-551-552-553-554-555-556-557-557-558-559-559-560-561-562-563-564-565-566-567-567-568-569-569-570-571-572-573-574-575-576-577-577-578-579-579-580-581-582-583-584-585-586-587-587-588-589-589-590-591-592-593-594-595-596-597-597-598-599-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-609-610-611-612-613-614-615-616-617-617-618-619-619-620-621-622-623-624-625-626-627-627-628-629-629-630-631-632-633-634-635-636-637-637-638-639-639-640-641-642-643-644-645-646-646-647-648-648-649-649-650-651-652-653-654-655-656-657-657-658-659-659-660-661-662-663-664-665-666-667-667-668-669-669-670-671-672-673-674-675-676-677-677-678-679-679-680-681-682-683-684-685-6

Dolniški kapital K 60,000.000—
Reserve 17,000.000—

C. Ikr. priw.

Stanje dan. vlog na kraj. knjigice 31. okt. 1916:
K 143,241.140—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vlog Knjiga Iz-Dr. Poča ura (v Ml. "Jedinstveni Knjig").

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Predstavljanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje domovnih vlog na hranilne knjigice brez ročnega davka, kontovne knjige ter na kontu-kontor z vrednostnimi vodo ugodnimi obroščanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odgovoda. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih hranilnih poročil. — Skranjevanje in uporabljajo (dopr) vrednostnih papirjev in posejila sanja.

Ustrena in plamena pojasnila in nasveti o vseh v hranilne stroke sprednjih transakcijih vsektorjev izplačeno.

Najboljša izvajanja domovih nasvetil na vseh transakcijah in inozemskih mestih. — Izplačevanje kupovov in izplačevanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Rajomodra varnila predelov namenjene (nafes) za ogrevanje in shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, denarja itd. pod lastni založen stranki. — Operativno v. kn. resm. letnico Brezplačna revizija izvršenih vrednostnih papirjev. — Promocije na vse Štebanja. Izplačila in nakazila v Ameriki in v Ameriki. — Državljavo: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41

Trgovski pomočnik

mešane stroke želi promeniti službo. Vstop takoj ali po dogovoru. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda.

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje

trgovska tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

3729

Armatne zapuste

: ure :

natančno regulirane iz niklja ali jekla K 12, 16, 20, 28, z radijskim svetilnikom K 30, 36, 40, 34 kar. zlata zapusta K 100, 120, 140; 3letna pism. garancija. Pošilja se po povzetju. Nikakršnega rizika. Zamena dovoljena ali se denar povrne. Prva tovarna ur

JAN KERTRUD, c. i. dr. čebelik, Bari (Ital.) 1467. Izplačila pošiljatev neugej gl. kataloga na telje moketu.

Prej v Gorici. **F. Batjel** Prej v Gorici.

Ljubljana, Stari trg št. 28.

DVOKOLES

Sivalnih strojev GRAMOFONOV

Zepnih električnih svetilk kompletnih že od 2 K.

V zalogi vedno par tisoč.

Najboljše BATERIE.

I Posebno nizka cena za prepredajek!

Jovarna čevljev v Tržiču Gorenjsko

Peter Kozina & Ko.
Ljubljana

priporeča gospodinu občinstvu, da se vsak posamezni preskrbi z dobrimi usnjatimi čevlji, dokler ne poide začela, katt ugled pomanjkanja usnja in ugled strogih ministerijalnih odredb se je poraba usnja skaino omajila.

Zaloga Preg št. 20 naspr. sv. Jakoba mosta.

Sivija lāče učenko

za tako.

50

Zatiška ulica štev. 1.

Stanovanje

v novejši hiši obstoječe iz 4—5 sob z električno razsvetljavo se lāče za majev termin. Ponudbe pod "Maj" 4308 na upr. Sloven. Naroda.

Zenitna ponudba.

Mlad gospod z večjim premoženjem se želi seznaniti z gospicijo, ki bi imela posestvo ali malo podjetje, trgovino, goštinstvo, mljin ali nekaj kapitala.

Ponudbe pod

"Lepa prihodnost" št. 1910

4268

na upravnštvo "Slovenskega Naroda" do 15. januarja 1917.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča.

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Štefije 10 — Prešernova ulica 4.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanih in glas- rekvacie, modno blago in gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurgične predmete.

413

Moderna predtiskarija.

Izdelenje preoblačenih gumbov.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrinar

Ljubljana

839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrinarstvo ter ekskuso izdelane vence, šopke in trake.

Obstojanje: ob mrtvih održi drevesne cvetlice, kateri tudi najnovejše dekoracijske cvetlice za dverane in balkone.

Vsakovrstne sadike do najlahnejših cvetlic in selenjadi. Sprejemam narotila na deželo. Vsa narotila se izvršujejo točno in solidno.

Brzojavno: I. Bizovičar,
z vrinar, Ljubljana.

Zima se oglaša!

Dovoljujemo si slavno občinstvo opozoriti na:

Specijalni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo:

Za dame!

Vrhne pleterejoče in dušogrete in rokavi kakor tudi brez rokavov.

Sportne čepice iz volne in svile. Spodnja krila, pletena iz volne, crepe de sante, svile, listra, klota, batista itd.

Kombinace, srajce, jopice in drugo perilo pleteno iz volne, bombaža in šifona.

Preddoprnilni pisani, beli in črni v vseh modernih krojih.

Storzniki v različnih kakovostih od najcenejših do najboljših.

Nogavice črne in v modnih barvah, volnene, svilene, flor itd.

Gamaže iz sukna, pletene in triko.

Rokavice gladč, plateni in triko.

Zepni robeli iz platna, šifona in batista.

Največja in najpopolnejša izbira v tej stroki.

Posebno priporočamo različno vojaško perilo iz čiste volne in velblodje dlake, dalje galde ameriškega in švedskega proizvoda v vseh velikostih, velike zaloge dežnikov pličev od najcenejših do najfinajših, in najmodernejše bluze iz svile, batistna in volne.

Ljubljana

Mestni trg 10

specijalna trgovina za pletenine, trikotažo in perilo

Na debelo in drobno!

A. & E. SKABERNE

Ljubljana

Mestni trg 10

Na debelo in drobno!

Ljubljana

Mestni trg 10

Na debelo in drobno!

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranične vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,000.000.

410/40

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.